

PEDAGOOGIKA
ARHIIVMUSEUM
FOND K 43820-9

Ao Vaks

N A L J A K A T E S A A R E L .

Lookene lastele kahes pildis
eel- ja järelmänguga

Rootsis 1981

2336
1981

T e g e l a s e d :

Piiri	-	
Jonni	-	
Kaku	-	lapsed, merehädalised
Lassi	-	
Naljavana	-	imelik koopaelanik, valitseja Naljakate saarel
Naeru-kott	-	tema sulased
Itsi-kutt	-	
Piri-pill	-	
Jonni-punn	-	tema töölised
Kaku-kull	-	
Laisk-vorst	-	
Trummilööja	-	tema tööjuhtija
Koopa-kaied	-	tema teenijatüdrukud

Aeg: Ühel suvisel õhtupoolikul, kui lapsed võtsid salaja isa purjepaadi ja purjetasid merele ...

Koht: Väga kummaline teravasakiline kaljusaar kuskil meres, võib olla välis-saarestikus ?

I pilt

Torm pimeduses.

Tugev tuulemühin ja murdlainete kohin.

Läbi tormimühina ja tuulekohina kuulda laste hüüdeid:

"Appi!" "Appi!"

Hüüded kaovad valjenevasse tormimühinasse, kuhu nüüd kostab ka müristamist ja äikese raksatusi.

(Kuuldepilt toimub täielikult pimedas lavaga või koguni enne eesriide avanemist - eesriide taga).

- " -

Lava valgeneb - eesriie avaneb.

Teravasakiliste kaljurahnudega piiratud lagendik Naljakate saarel.

Vasakul taga kõrgem kaljurahn, milles tume koopa-avaus.

Tagataustal, teravasakiliste kaljude tagant paistab meri - uduste, kaugete saarte kontuuridega.

Ümber lagendiku ja kaljude vahel kasvab kummalisi taimi, lilli, väänkasve ja puid. Paremal taga kasvab ka kommi-puu, millel ripuvad igasugused värvipaberites kompvekid.

On päikesepaisteline varajane suvehommik peale öist tormi ja äikest.

Taga kaljunukkidel on näha purjepaadi vraki osi - murdunud masti sini-puna-triibulise tükiga. Kaljuvahedes lamavad tormist kaldale paisatud lapsed: Piiri, Jonni, Kaku ja Lassi.

Piiri: (ärkab, hõõrub pead, ronib käpuli kaljude vahelt välja ja puhkeb uluma) Ooo - kus ma olen - mis on juhtunud ?!

Kaku: (on samuti ärganud ja lagedale roninud) Mis sa pirised !
- ühel saarel oleme !

Jonni: (samuti, nende juurde ronides) Mina ei taha saarel olla !
Ma tahan mamma juurde - !

Piiri: (nutuga) Mamma juurde - ise tahtsid purjepaadiga merele minna - ?

Jonni: Mina ei tahtnud - see oli hoopis Kaku - !

Kaku: (tema kallale hüpates) Kes ütles, et mina ? Sina olid esimene paadis - !

Jonni: (jonniga) Mina aga ei tahtnud - just ei tahtnud !

- Kaku: (temaga maadeldes) Mis sa valetad - sina olid esimene - !
- Piiri: (uludes) Ooo - lähme siit minema ! (nendele selga klop-pides) Kuulete - lähme siit minema - !
- Jonni: (on end lahti rabelenud ja tõuseb püsti) Mina aga ei lähe mitte kuhugi - vaat !
- Kaku: (samuti püsti tõustes) Sina võid siia jääda - kas või eluks ajaks! (ringi vaadates) Aga kus siis Lassi on - ?
- Piiri: (Endiselt) Mina - ei tea !
- Kaku: (märkab Lassit purje kõrval kaljul) Seal! (läheb tema juurde, raputab ja tirib teda) Lassi! Lassi!
- Lassi: (norskab valjult)
- Piiri: (endiselt) Magab - jäl-lee ! (kogunevad Lassi juurde)
- Kaku: Kuule, ärka! Lassi, ärka üles!
- Lassi: (uniselt) Mi-is kell on ? Täna kooli ei ole - ! (keerab teise külje, norskab edasi)
- Kaku: Ega sa kodus ei ole!
- Jonni: Ärka üles unimüts ! (raputab teda tugevasti)
- Lassi: Ä-ärge segage - ! (norskab edasi)
- Teised: (tirivad Lassi kaljude vahelt lagedale)
- Piiri: (nuttes) Kuule, tõuse nüüd -- ärka -- kuu-leeeee !
- Kaku: (vihaselt teda raputades) Kui sa nüüd ei tõuse - siis -
- Jonni: (samuti) Sa pead aga tõusma, jah !
- Lassi: (ajab end lõpuks suure vaevaga istukile) Mis te kaklete ja ulute - nii vara hommikul (haigutab) Oh! ei viitsi kohe tõusta - !
- Teised: (teda vägisi püsti upitades) Tõuse nüüd - ometi !
Vaata - oleme ühel saarel -
- Lassi: Mis saarel - tahan magada, kus mu voodi on - ?
- Piiri: (uludes) Meie ei ole koduu-uus !
- Jonni: Ei ole jah !
- Kaku: See oli sinu süü - et läksime merele purjetama -
- Jonni: Sinu süü jah - et tuli torm ja pime oli -
- Piiri: Ja et müristas - kõik on sinu süü -
- Lassi: Kõik on minu süü - o-oh ! Ise ju tahtsite nii kangesti purjepaadiga sõita - mina tahtsin hoopis magama minna !
- Jonni: Sina aga võtsid paadi - ja isa ei lubanud -
- Kaku: Selle eest saad sa veel nahatäie !

- Piiri: Ja torm ja müristamine - löid öösel paadi vastu kal-
jusid puruks - meie ilus purjepaat - uuuu - kõik on
sinu süü - uuuu !
- Lassi: Teie olite kõik paadis - see on kõikide süü - !
Kõik saavad nüüd nahatäie - !
- Piiri: (uludes) Mina aga ei tahtnud kaasa tulla -
- Jonni: Oled aga siin - oled jah ja süüdi kah! Mina aga ei ole!
- Kaku: Mis sa seletad - sina aerutasid sillast välja (tormab
tema kallale) Valetad - sina olid esimene ! (maadlevad
ja veerevad maas ringi)
- Piiri: Lassi - siis tee ometi midagi - lahuta need kakle-
jad - uuuu - !
- Lassi: (haigutab ja heidab siis põõsa alla pikali) Ei viit-
si, tead ! Las kaklevad - ja uluvad - (hakkab norskama)
- Piiri: (valjult uludes) Uuu - üks ei viitsi - uuu - ja kaks
kaklevad - uuu - mis mina siis teen - uuuuu -
- Naljavana: (on vahepeal koos sulastega koopa avausele ilmunud,
valitsuskepp käes, jälgib kõike sealt, siis sulastele)
Ja - ha - haa !
- Naeru-kott: (naerab pead noogutades)
- Itsi-Kutt (samuti, itsitades)
- Naljavana: (põrutab vihaselt kepiga, näitab siis laste peale)
Ja - ha - haa ! Ha - haa ! Prr- röh !
- Naeru-kott ja Itsi-kutt: (endiselt naerdes-itsitades, lähevad
ja lahutavad kaklejad ja talutavad nad siis Nalja-
vana ette, samuti Piiri ja lõpuks veavad ka Lassi sinna)
- Naljavana: (kepiga põrutades) Ha - haa !
- Kõik: (võpatavad)
- Lassi: (ainult norskab edasi)
- Naljavana: (Lassile tähendades) Ha - rrr-röh !
- Naeruk. ja Itsik.: (hüppavad Lassi juurde, naeravad ja itsitavad
talle kõrvadesse)
- Lassi: (kätega vehkides, ajab end lõpuks istukile) Hullud -
- metslased - kao hirmus unenägu - kao !
- Naljavana: (põrutab jälle kepiga, naerab) Ha-ha-haa! See pole
kuri unenägu - see on ilmsi - minu nimi on Naljavana!
- Lassi: (haigutades) See pole mingi nali, mis sa meile teed -

Naljavana: Ha- ha- haa! Rrr- röh ! Seda me veel näeme - rr- röh!
Naeruk. ja Itsik. (hüppavad endiselt Lassi kallale ja upitavad ta püsti)

Naljavana: See oli esimene nali - ha- ha- haa! Ja teine - on - tere tulemast Naljakate saarele !

Lapsed: Naljakate saarele ?

Naljavana: Jah- ha - haa - ! Mina olen selle saare valitseja ja need on minu sulased Naeru-kott ja Itsi-kutt!

Naeruk. ja Itsik. (naeravad ja itsitavad)

Naljavana: Ja nüüd aulised külalised - kes siis teie olete ja kust te tulete ?

Piiri: Minu nimi on - (hakkab uluma) Pii - - iiri !

Naljavana: Või Piri-Piiri (Jonnile) Ja mis sinu nimi on ?

Jonni: Vaat ei ütle - mitte ei ütle, et minu nimi on Jonni !

Naljavana: Ha- ha- haa - Jonni ka ! Ja sinu nimi ?

Kaku: Mis see sinu asi on, ära ole uudishimulik - vaat saad veel Kaku käest siraka vastu nina !

Naljavana: Või niisugune Kaku oled sina - (Lassile) Ja sina -

Lassi: Või see tähtis on - (haigutab ja tahab uuesti pikali heita, kuid Naljak. ja Itsik. takistavad teda nagu varem) Mina olen Lassi - !

Naljavana: Ha- ha- haa! Ja- ja- jaa! Tore seltskond: Piiri, kes ainult piriseb, Jonni, kes jonnib, Kaku - on kakleja ja Lassi laiskvorst - tunnen teid ! Aga kuidas teie siia Naljakate saarele sattusite ?

Piiri: (nutuselt) Torm lõi meie paadi puruks - öösel - pime oli ---- uuu - ja müristas ----- uuuu

Lassi: Lained vist uhtsid meid siia randa - ma ei tea õieti - ma vist magasin -

Jonni: Ja see on kõik Kaku süü -

Kaku: (tema kallale tormates) Kas tahad jälle saada - !

Naljavana: (pörutab kepiga, saadab Naeruk. ja Itsik. kakle-jaid lahutama)

Piiri: Uuuu - mis meist nüüd saab --- ?

Naljavana: Vaat, seda ma just praegu mõtlen, mis ma teiega teen - Ha- ha- haa! Ja - ja - jaa ! Nüüd ma tean ! (kostab heledat kella tilinat)

- Naljavana: (võtab põuest äratuskella ja vaatab seda) Ah- aa- ja-
jaa! Kell juba nõnda palju - meie tööpäev algab!
- Kaks koopa-kaid: (tulevad suure trummiga, nende järel Trummilööja.
Trumm pannakse koopa avause kõrvale ja Trummilööja
astub selle taha)
- Naljavana: (viipab Koopa-kaiele ja näitab laste suunas ja siis
tähendab kommi-puu peale) Ha - ha - just - ja - jaa!
(omale) Need on nõiutud kommid! Sööge aga sööge!
- Koopa-kaied: (viivad lapsed puu alla ja annavad igaühele puu
otsast ühe kompveki)
- Naljavana: Ja- jaa - istuge seal, ja vaadake pealt - ärge aga
segage meie tööd ! Teil on veel palju õppida !
- Koopa-kaied: (tipivad koopasse tagasi)
- Lassi: (Piirile) Võta minu komm paberi seest välja - mina ise
ei viitsi !
- Jonni: (Kakule) Sina said suurema kommi - mina seda ei taha!
(heidab oma kommi maha, haarab Kaku käest tema oma)
- Kaku: (vihaselt) Ära kisu - anna siia - (tema kallale)
- Naljavana: (pöörutab kepiga) Rrr- röh!
- Nalja-kott ja Itsi-kutt: (lähevad jälle laste juurde, endiselt
naerdes ja itsitades, lahutavad kaklejad ja tõsta-
vad pikali vajunud Lassi istukile)
- Naljavana: (kella tiristades) Nüüd läheb töö lahti (annab
Trummilööjale märku, see hakkab trummi lööma)
- Naljavana: (seab end Trummilööja kõrvale istuma, võtab äratus-
kella kätte - ja vaatab siis sellelt kogu aeg aega)
- Naeru-kott: (on koopast suure papptahvli võtnud ja selle enda
seljale riputanud)
- Itsi-kutt: (on nüüd pliiats käes ja Naljavana märguande peale
teeb risti või kriipsu Naeruk. tahvlile)
(Trummipöörin valjeneb)
- Kaks Koopa-kaid: (tulevad, üks veeämbriga, teine ninarätikute
puntraga, nende vahel sammub Piri-pill, valjult
uludes ja nuttes. Käivad lagendikul ringi. Üks Koopa-
kai annab Piri-pillile uusi ninarätikuid, kui ta on
need märjaks nutnud, annab need taga ämbriga tuleva
Koopa-kaie kätte, kes need siis ämbrisse kuivaks vää-
nab - käivad nõndakaua ringi kui viis ninarätikut on
"äranutetud"

- Lapsed: Mis see tähendab - kes see on ?
(Trummilöögid on vaiksemad)
- Naljavana: Ja- ja- ha- haa ! See on Piri-pill! (annab kepiga märku - Piri-pill saatjatega lahkub koopasse) Jaa - tema aeg oli hea - (uurib kella) Viis taskurätikut nuttis täis - (noogutab Itsik.-le) Kirjuta rist! (Trummilöögid valjenevad jälle)
- Jonni-punn: (tuleb pooleldi riides, ainult püksid jalas, ühes jalas saabas, teises ainult sukk. Koopa-kai tema järel hambaharja ja käterätikuga. Trumm vaiksemaks) Mina ei taha - kas kuulete, ei taha! Mitte ei taha!
- Koopa-kai: (pistab talle hambaharja kätte)
- Jonni-punn: (viskab harja maha, trambib sellel) Mina ei taha hambaid pesta! Ei taha! (viskab maha, veeretab end ja vehib kätte ja jalgadega) Mitte ei taha !
- Koopa-kai: (heidab talle käterätiku näole)
- Jonni-punn: (rullib rätikuga ringi, tõuseb siis, viskab rätiku Koopak. tagasi) Mina ei taha nägu pesta - !
- Naljavana: (tiristab kella, viipab käega)
- Jonni-punn: (lahkub koos Koopak. -ga) Mina ei taha ära minna !
- Naljavana: See oli meie Jonni-punn! No-jaa, täna ta ei teinud oma tööd hästi - liiga vähe jonnis, ka oli jonni aeg liiga lühike! Kolm korda oleks pidanud end maha viskama! Nõnda! (heidab end kolm korda maha) nõnda - äh! Olen talle juba sada korda ette teinud - aga see ei lähe - (Itsik.-le) Tee kriips jälle - Ja andke talle rohkem komme - sealt puust !
- Itsik.: (joonistab tahvlile kriipsu)
(Trumm valjeneb)
- Lapsed: (omavahel) Kommid on nõiutud! (sülitavad kommid suust välja)
(Koopa avausest lendab suur karvane nukk välja - - nagu karu)
- Kaku-kull: (hüppab kohe sellele järele ja kallale. Algab põnev ja kiiretempoline maadluskaklus nende vahel, mida kõik põnevusega jälgivad, trummilöögid muutuvad kiiremaks ja Naljavana ning tema sulased hüppavad ärritatult ergutushüüetega ringi "anna talle nokk-aut"!

Kaku-kull: (peksab nukku nagu suudab, aga väsib enam ja enam, lõpuks langeb õhkuheidetud nukk tema peale - lööb ta pikali, jääb selle alla lamama)
(Trummipõrin väiksemaks)

Naljavana: Oh-oh-oo ja- jaa ! Kehv - alati kõige põnevamal ajal väsib Kaku-kull ära ja nukk lööb ta knokki maha - valmis ! (Itsik.-le) Tõmba kriips - suur kriips!
Rrr- rõh! (kepiga viibates) Laibad ära viia! Ja mõlemile kaks kommi ekstra!

Naerukott ja Itsi-kutt: (tassivad esiteks nuku ja siis Kaku-kulli minema)

Naljavana: Minu Kaku-kull on vilets töömees - ei jõua tervet päeva kakelda - väsib ära! Ha- ha- haa ja - jaa - mis seal teha! (Naeruk. ja Itsuk. tulevad kohtadele)
(Trummipõrin valjeneb)

Kolm Koopa-kaid: (tuleb koopast, kaks tükki talutavad Laiskvorsti oma vahel, kolmas käib tooliga järel)

Laisk-vorst: (astub paar sammu, siis langeb taga olevale toolile ja haigutab ning jääb tukkuma)

Koopa-kaid: (lehvitavad talle tuult ja virgutavad ta jälle üles, astuvad siis jälle ning sama tegevus kordub, kuni jõuavad kommipuu juurde. Nüüd tõmbavad Laiskvorsti suu lahti ja topivad talle puust võetud komme suhu - vajutavad jälle ta suu kinni)

Laisk-vorst: sööb aeglaselt - suud liigutades, jääb aga ikka unisemaks ja lõpuks haigutab - Koopa-kaid tõstavad tema oma käe ta suu ette haigutamise ajal)
(Trummipõrin vaiksemaks)

Naljavana: (tiristab kella) Ja - ha - haa ! (Itsik.-le) Tõmba väike rist Laisk-vorstile! (lastele) Mõnel päeval on Laisk-vorst heas vormis - siis on ta nii laisk, et ei viitsi enam ise komme süüa kah - teised söögu ja neelaku tema eest! Ära temaga! (lööb käega Trummilööjale) Aitab nüüd väheseks! Nüüd on töö vaheaeg - kohvipaus! (lastele) Meie ei tapa siin kedagi tööga - ega tee ainult tööd ja tööd - vaid lõbutseme kah!
(põrutab kepiga)
(Algab lõbus ja naljakas muusika)

- Koopa-kaid: (tulevad tantsides ja naerdes koopast)
(Koopa-kaide tants)
- Naljavana: (kui koopa-kaide tants lõppenud, pörutab kepiga ja paneb sellega ka Koopa-kaid tahaplaanile kaljude äärde istuma)
- Kaku ja Jonni: (ajavad magama vajunud Lassi istukile)
- Naljavana: Ha- ha-haa! Ja- ja-jaa! Hea rahvas! Meil on täna tähtsad külalised!
- Kõik: (peale laste) Ja- jai- jaa !
- Naljavana: Ja need on just tulnud meid aitama - Ha - ha - haa !
Ja - jai - jaa ! Juba hulk aastaid on minu töölised: Piri-ill, Jonni-punn, Kaku-kull ja Laisk-vorst puhkusele tahtnud minna -
- Kõik: (endiselt) Ja - jai - jaa !
- Naljavana: Nüüd nad viimaks saavad minna - sest mina olen neile leidnud asendajad !
- Kõik: (endiselt) Hurraa! Ja- jai - jaa!
- Naljavana: Seal (näitab lastele) Need ... head lapsukesed on tulnud mind aitama - ha - ha - haa !
- Koopa-kaid: (tormavad rõõmukisaga laste juurde, kiskudes need käsipidi keskele) Ja- jai - jaa !
- Naljavana: (astub nende juurde)
- Piiri: (rabeledes, nuttes) Laske mind - uuu - kojuuuu -
- Naljavana: (rõõmsalt) Näete - siin on meie uus Piri-pill !
- Jonni: (samuti Koopak. käte-vahel rabeledes) Ma ei taha !
Kuulete - ei taha !
- Naljavana: (endiselt) Ei taha - kuulete, kui hästi ta seda hüüab - meie uus Jonni-punn !
- Kaku: (on end lahti kiskunud, ähvardavalt) No, katsuge - eks tulge !
- Naljavana: (teeb liigutuse kepiga, Naeruk. ja Itsik. rahustavad Kakku oma naeru ja itsitamisega)
- Naljavana: Priima vunts - uus Kaku-kull ! Kindlasti jõuab terve päeva kakelda !
- Kõik: Ja- jai - jaa !
- Naljavana: Ja seal (Naeruk. ja Itsik. hüppavad Lassit üles upitama) on uus Laisk-vorst - ta ei ole veel päris hea - aga laisemat ei ole praegu kuskilt võtta -

Naljavana: - ka mitte mandrilt - nagu näete !

Kõik: Ja - jai - jaa !

Naljavana: Ja nüüd koopasse nendega - siis igauhele kaks nõia-
kommi, siis eelkoolitus - ja siis tööle -
(üldine kisa-kära, "uued töömehed tööle", vanad puhkusele,
Trummilööja ja Naljavana sulastega asuvad ette ning
teised lapsi oma vahel tirides nende järel, marsivad
koopasse)

E e s r i i e

II pilt

Endine lavapilt. Järgmise päeva varahommik.

Piri-pill, Jonni-punn, Kaku-kull ja Laisk-vorst tulevad koopast, mütsides ja reisikohvrite ja pampudega. Jäävad keskele, laulavad.

Kõik: Hurraa - hurraa - hurraa
 nüüd lähme minema
 Hurraa - hurraa - hurraa
 lähme puhkust pidama !

Piri-pill: Ei enam nuttu, pilli -

Jonni-punn: Ei jonni ajada -

Kaku-kull: Ei rusikale villi -

Laisk-vorst: Ega tarvis laiselda !

Kõik: Adjöö - adjöö - adjöö !

See naljasaar on kole !

Me lõpetame töö -

Ei tagasi me tule !

(marsivad naeruga ja lehvitades ära)

Piir, Kaku, Lassi ja Jonni: (nukk kaenlas, tulevad hiilides kaljude vahelt välja)

Jonni: Nüüd nad läksid ega tulegi enam tagasi !

Piiri: Jah! Aga mis sellest ?

Jonni: Mis sellest - nüüd ei ole saarel enam Piri-pilli, Jonni-punni, Kaku-kulli ega Laisk-vorsti !

Kaku: Aga meie -

Lassi: Just! Nüüd peame meie need olema -

Jonni: Aga, kui meie ei ole ?

Piiri: Meie ei pääse, peame olema !

Jonni: Aga me lihtsalt ei ole !

Teised: Kuidas ?

Jonni: Kui Piri-pill äkki enam ei pirise ?

Piiri: Aaa - !

Jonni: Ja Jonni-punn enam ei jonni ?

Kaku: (rõõmsalt) Õigus! Ja Kaku-kull enam ei kakle ?

Lassi: Ja Laisk-vorst muutub äkki virgaks ?

- Piiri: Ja siis ajab naljavana meid kindlasti minema ?
- Kaku: Ei tea, kas see läheb nii kergesti - Naljavana on kaval !
- Lassi: Arvad, et saab aru meie plaanist ?
- Jonni: Me peame tegema kõik vastupidi: Piiri ei nuta, vaid ainult naerab -
- Piiri: Kas ma saan seda teha - ?
- Jonni: Muidugi saad, uuu - asemel teed - ah-aha-aaa !
Ja mina, mina ei Jonni enam !
- Kaku: Ja mina ei kakle - (mõttes) see on aga kaunis raske !
- Lassi: Ja mina pean korraga olema virk - see on kõige raskem -
olgugi et ma päris laisk ei ole - tahan ainult kaua magada !
- Jonni: Kui lähed õhtul varem magama - siis on hommikul uni läinud !
- Lassi: Arvad? Siis teeme nõnda !
- Teised: Jah! Teeme kõik vastupidi !
- Nalja-kott ja Itsi-kutt: (tulevad koopast väikese korviga)
- Lapsed: Keegi tuleb - ruttu peitu ! (tõmbuvad kaljude taha)
- Naeruk. ja Itsuk.: (lähevad kommipuu juurde)
- Naeruk.: (naeruga, korjab puust komme Itsik. käes olevasse korvi)
Kaks tükki Piri-pillile, kaks tükki Jonni-punnile ja
kaks tükki Kaku-kullile! Laisk-vorst saab ise siin -
talle topitakse suhu ! (võtab siis ühe kommi salaja ja
peidab selle seljataha)
- Itsik.: (kahtlustavalt) Mis sa seal selja taga peidad ?
- Naeruk.: Ei midagi - nii - sama -
- Itsik.: Näita siia - (tõmbab tema käe kommiga ette) Aa - komm ?
Kas sa oled hull - tead, et me ei tohi komme süüa -
ainult lastele tuleb neid anda !
- Naeruk.: Ainult üks väike - see ei tee midagi -
- Itsik.: Teeb küll - kommid on nõiutud - kui sööd ühe, tahad ko-
he teist - ja kolmandat ja siis juba kümmet - ja tuhan-
det - ja ainult komme ja komme ja komme -
- Naeruk.: Jaa aga -
- Itsik.: Ja oledki nõiutud - kommi-nõidus tuleb peale - sööd
ainult komme - ja siis teed kõik, et komme saada - ja
lõpuks kukuvad sul kõik hambad suust välja !

- Naljak.: (paneb kommi vastutahtmist korvi) Oooo ----
- Itsik.: (teda kaasa tõmmates) Tule nüüd ! (kaovad koopasse)
- Lapsed: (tulevad kaljude vahelt jälle lagedale)
- Jonni: Kas kuulsite - nõiutud kommid ?
- Kaku: Juba esimesel päeval kui ta jagas neid, nägin et need olid kahtlased.
- Piiri: Need olid küll head ja magusad - aga ma sülitasin välja!
- Jonni: Mina kah - kartsin, et nõiuvad minu ära !
- Kaku: See oli õnn, et kuulsime, et need kommid on nõiutud !
- Lasse: Ma ei tahtnud neid lihtsalt süüa - olin nii unine !
- Jonni: (korraga rõõmsalt) Nüüd ma tean mis me teeme !
- Teised: Noh ?
- Jonni: Korjame kõik kommid puu otsast ära!
- Teised: Ja siis ?
- Jonni: Viskame merde !
- Piiri: Need magusad kommid ?
- Jonni: Aga need on ju nõiutud !
- Piiri: Jätame igaihele ainult ühegi - nii mälestuseks ?
- Jonni: Ei ühtegi - ! Tulge nüüd ruttu (astub puu juurde, teised tema järele, hakkavad puust komme korjama, korjavad peod täis)
- Jonni: (läheb kalju juurde ja heidab sealt oma peotäie merde) Söögu nüüd kalad neid, kui tahavad !
- Teised: (teevad samuti)
- Naljavana: (on samal ajal koopa avause ette ilmunud) Aa - lapsukesed ? Nii varahommikul üleval? Aga mis te teete seal ? (astub lähemale)
- Lapsed: (käed veel üleval, kohkunult) Ee - aa -
- Jonni: (kätega üles-alla vehkides) Meie võimleme !
- Teised: (samuti) Hommiku-võimlemine ! Et olla heas vormis ! (hüppavad ja vehivad kätega) Üks, kaks - üks, kaks -
- Naljavana: Aa - kas tõesti ? Ja- jaj- jaa - heas vormis ? (hakkab neile samuti järgi tegema) üks, kaks - (korraga ehmatades) Aga - aga - Laisk-vorst Lassi võimleb ju ka ?
- Lassi: Ma pean ju ka heas vormis olema - muidu ei jõua laiselda !

- Naljavana: (pead raputades, omale) Ja-jaj - jaa ! Need saavad veel tublisti komme sööma - siis on mina valuses - siis annan ainult mina neile komme - ah-ah-ahhaa!
- Naljak. ja Itsik.: (tulevad joostes kommi-korviga)
- Naljavana: (tähendab käega lastele, et asugu ritta ja siis lastele: kommid välja jagada) Ja-jaj - jaa, igähele kaks !
- Naljak. ja Itsik.: (jagavad komme)
- Naljavana: (nende kannul) Ja nüüd kohe - hakake sööma - neelake aga alla - magusad kommid - head kommid - ! (kurja naeruga, omale) Varsti palute minult komme põlvili - ja teete kõik, mis mina tahan - !
- Lapsed: (teevad nagu pistaksid kommid suhu, tegelikult viskavad need seljataha põõsastesse)
- Naljavana: (tõttab koopa juurde) Trummilööja, alga !
(Koopast hakkab kostma trummilööke)
- Kaku: (peidab oma komme nuku taha)
- Naljavana: (märkab, hüppab tema juurde) Mis sa teed seal ?
- Kaku: (ehmatades) Ah - ma - ma - annan nukule ka kommi !
- Naljavana: Hääh! Mis, mis - nukule ? Mja - no ja-jaj- jaa !
Aga ainult üks - teise sööd ise !
- Kaku: Olen juba söönud ! (matsutab suud) Hea oli !
- Naljavana: (pöörab talle naeru kihistades selja)
- Koopakaied: (tulevad koopast, ühel ämber, teisel voodilina käes, nende järel Trummilööja trummi tagudes)
- Naljak. ja Itsik.: (on kommid välja jaganud, jooksevad koopasse ja tulevad sealt papp-tahvli ja pliiatsiga tagasi, asuvad Naljavana kõrvale)
- Naljavana: Alga nüüd ! Noh, uus Piri-pill - uuuuu -
- Koopakai: (ulatab Piirile lina)
- Piiri: (võtab lina, klopib selle kätevahel laiali)
- Naljavana: (kärsitult) Noh - uuuuu - alga (trummilööjale märku andes) Löö kõvemini !
- Trummilööja: (hakkab kiiresti trummi taguma)
- Piiri: (raputab endiselt lina käes, tantsib siis sellega ringi ja heidab selle siis äkki Koopakaile pähe, hüppab teise juurde, haarab sellelt ämbri ja vajutab

...lele siis ämbri pähe, keksib naerdes ja tõõselt
ringi, laulab:) Me mängime pimesiku-mängu, me mängi-
gime pimesiku-mängu - !

Naljavana: (vihaselt) See on kuulmatu ! (hüppab keskele) Võta
ta kinni !

Koopak.: (rabavad ta kinni) Käes! Käes!

Piiri: (jookseb teiste juurde, kõik naeravad ja keksivad
rõõmsalt) Pimesikk - pimesikk - püüa kinni, pimesikk!

Naljavana: (maadleb Koopakaid) Laske mind lahti lollikesed -
pimesikud - (rabelevad keskel ringi) - Appi !

Naeruk. ja Itsik.: (hüppavad talle abiks, tõuseb igavene sega-
dus ja möll. Üks Koopakai heidab endalt lina Itsi-
kutile pähe, teine võtab ämbri peast ja vajutab selle
jälle Naeru-kuttile pähe, põgenevad siis kisaga koo-
passe)

Naeruk. ja Itsik.: (rabavad nüüd omakorda Naljavana kinni)

Naljavana: (vihaselt, hädaga) Teie kah ! Pimesikud - laske mind
lahti - püütke Piri-pilli - Piri-pilli -

Naljak. ja Itsik.: (tuuseldavad endiselt Naljavana) Kus on
Piri-pill ?

Naljavana: (hädaliselt) Appi ! Olete te hulluks läinud - (viimaks
raputab end lahti - ja tõukab Naeruk. eemale) Võta
Piri-pill kinni !

Naeruk.: (ämber peas, jookseb vasakule, ära) Piri-pill kinni !

Itsik.: (samuti, lina ümber, talle järele) Piri-pill kinni!

Naljavana: (hingeldades ja end kogudes, siis lastele) Mis te
naerate ja keksite - töö ajal! Jonni-punn ?

Jonni: Jah, siin ma olen - suur valitseja !

Naljavana: Kohe hambaid ja nägu pesema !

Jonni: Jah! Saab tehtud - lähen kui tuul ! Kus on hambahari?

Koopak.: (on koopa avausele ilmunud hambaharja ja käterätikuga)

Jonni: Ah- aa! Siin! (rabab tema käest harja ja käterätiku)
Lähen otse mere äärde, seal on palju vett!

Naljavana: (on korraga nagu keeletuks muutunud, liigutab vaid
huuli) Mi- mi- mi- mis sa ütled - lähed ko- ko- kohe -
oled sina ka hulluks läinud ? (peast kinni võttes)
Või olen see mina, kes on hull - sina lähed ko-ko-

- 1
- ...te, ei jonnigi enam - ei see on võimatu - ?
- Jonni: Kui ma kohe lähen - mis seal siis veel jonnit - jooksen kohe nagu tuul, ja pesen kõik - kui soovid, käsi ja jalgu ja pead - mitu korda järjest!!(jookseb kajude taha, ära)
- Naljavana: Ooo - ! Appi! Ta on hull! Jonni-punn on püsti hull! Naeru-kott ja Itsi-kutt siia ! Trummilööja löö trummi, löö kõvasti, et nad kuuleksid ! Liiga vähe on nad kõik komme saanud - nad ei ole veel nõiutud - nad teevad, mis ise tahavad - nad ei kuule üldse minu sõna! Naeru-kott ja Itsi-kutt - tooge uued portsjonid komme, ruttu! (vaatab ringi) Kus te siis olete ?
- Lassi: (hüppab korraga tema ette) Jah, kus nad siis on ? Lähme kõik neid otsima ! Tulge ruttu ! (jookseb vasakule ära)
- Piiri: Temale järele) Jah-ruttu - võib olla kukkusid merde ?!
- Naljavana: (taganeb hirmunult käe ja keppiga vehkides) Ei - see ei ole enam ilmsi - see on kõik kuri unenägu - ma magan, magan kindlasti ! (klopib keppiga endale vastu pead) Ärka, ärka üles Naljavana ! (raputab pead) Ooo - Lassi Laiskvorst pistis täie hooga jooksu - kas kuulete kõik - ta kadus kui välk - jooksis, läks neid unimütse - pimesikke - sulaseid otsima - Lassi Laiskvorst - jooksis - viuh - oli korraga kadunud ! ---
- Kaku: (võtab nuku, sellega sõbralikult kõneldes) Ega midagi, kui kõik teised pistsid jooksu - siis lähme ka meie otsima (võtab nuku õrnalt kaenlasse) Tule sõbrake! (läheb nukuga samuti vasakule ära)
- Naljavana: (kätega kaela ümber haarates) Äääää - ooo - uuu - ööö ooo - otas - kõik on otsas! Kaku-kull ütles - lähme sõbrake - selle asemel, et lüüa see karvanäss kohe knokki- lähme sõbrake (tuigub värisedes Trummilööja juurde) Löö trummi - löö - löö - kutsu kõik kokku ! (toetub kaljule)
- Trummilööja: (jookseb trummi lüües ringi)
- Koopakaied: (jooksevad ehmunult koopast välja) Mis on? Mis on? Mis on ? (talutavad Naljavana keskele)

- Jonni: (ilmub korraaks kaljude vahele, võtab murdunud mastilt sini-puna-triibulise seili ja kaob sii)
- Naljavana: Mis on ? Mis on ? Mis on ? Kõik on hullud - teevad tööd tagurpidi - ei nuta - hoopis naeravad, ei jonni, ei kakle, ei laiskle - teevad kõik vastupidi !
(peast kinni võttes) Ai-ai-ai- ai- ai !
- Koopakaied: (samuti) Ai-ai-ai-ai-ai ! (liiguvad nõnda ringi)
- Naljavana: (jääb äkki ehmatusega kommipuu ette seisma, karjatab)
Ai ! Kommipuu on tühi !
- Koopak.: (karjatavad korraga) oooo-iiii !
- Naljavana: (tuleb värisedes keskele, sosinal) Ainult Suur Vaim -
- saab meid aidata - !
- Koopak.: (sosinal) Suur Vaim - aita meid !
- Naljavana: (valjult) Suur Vaim - oo, sa vetevalla valitseja -
- Koopak.: Aita, aita, aita !
- (Muusika. Naljavana keskel käsi ringutades ja võludes, Koopakaied tema ümber tantsus - nagu indiaanlased vihmatantsu tantsimas, ja enne kui tants lõpeb kostab müristamist ja äikse raksatust)
- Kõik tantsijad: (langevad põlvili, käsi ringutades)
- Jonni: (tõuseb kaljule, ta on end riietanud sini-puna-triibulisse seili, puuroikad käte pikendusteks - peas mererohtudest kõrge pärg ja kõveratest puuokstest sarved, möirgab moonutatud häälega) Hoo - hoo - hooooo!
- Kõik: (langevad silmili maha) Oooo - Suur Vaim, vetevalla valitseja !
(kostab valjut müristamist ja raginat)
- Jonni: (endiselt) Hoo - hoo - hoooo ! (siis kätega vehkides)
Ssss -sst !
- Kõik: Ja-jaj - jaa! Sssst ! (roomavad kiiresti põlvili koopasse, mürin ja ragin ja välgusähvatused nende järel) Oi-oi-oi-oi !
- Lapsed: (tulevad joostes, Naeruk. ja Itsik. endi ees ajades, jäävad imestunult seisma) Mis see siis tähendab -
meie paadi puri on hakkanud elama - ?
- Naeruk. ja Itsik. (on samuti jäänud kalju ette seisma, kisuvad üks ämbri ja teine lina peast)

- Jonni: (endiselt) Hoo hoo - hoooo! (kostab jälle müristamist ja raginat päris pea kohal)
- Naeruk.: (tõmbab karjatades endale ämbri jälle pähe ja Itsik. peidab samuti pea lina alla)
- Jonni: (endiselt) Hoo - hoo - hoooo - sssst!
- Naeruk. ja Itsik. (on põlvili langenud ja ronivad nüüd samuti kiiresti põlvili koopasse) Me lähme Suur Vaim !
- Jonni: (heidab ennast selili, naeruga) Nüüd kadusid kõik!
- Teised: (naeravad lõbusalt)
- Jonni: (hüppab alla teiste juurde) Nad kutsusid Suure Vaimu abiks - ja siis ma mõtlesin, hea küll - ta siis tuleb! (hüppab koopa juurde) Aga nüüd tulge kõik ruttu appi ! Veeretame selle kivi koopasuu ette - et nad välja ei tuleks!
- Kõik: (jooksevad koopa juurde ja ühisel jõul veeretatakse vasakult suur kivimürakas koopasuu ette)
- Jonni: Nüüd ei pääse siit mitte hiirgi välja!
- Lapsed: (astuvad rõõmsalt keskele, laulavad)
- Hurraa, hurraa, hurraa -
 Nüüd lähme minema -
 Hurraa, hurraa, hurraa -
 Lähme puhkust pidama !
 Ei enam nuttu, pilli -
 Ei jonni ajada -
 Ei rusikale villi -
 Ega tarvis laiselda - !
- Adjöö - adjöö - adjöö -
 See naljasaar on kole -
 Siin lõpetame töö -
 Ei tagasi me tule !
- (kostab vali müristamine ja äiksekärgatus, nagu äike lööks nende hulka. Muutub pimedaks. Lapsed paiskuvad laiali, jäävad maha lamama)
- Pimeduses on kuulda vihma hoogsat sahinat ja siis müristamist, mis aegajalt kaugeneb, ka vihmakohin raugneb, kaob.
- Valgeneb aeglaselt - poolhämäraks.

On kuulda lainete tasast sahinat ja loksumist kaljudel,
eemalt kuulda kajakate kriiskamist.
Valgeneb veelgi.

Lapsed; (liigutavad, ajavad endid siis segastena istukile)

Mis - mis - juhtus ?

Piiri: Kas need koledused on kadunud ?

Jonni: Jah, äike on möödas !

Kaku: Ja torm kah !

(kaugelt kostab vaevalt-kuuldavat paadimootori põrinat)

Lassi: Tsst ! Kas kuulete ? (tõuseb püsti)

Teised: (samuti) Mida ?

Lassi: Mootorpaat tuleb siiapoole ! (jookseb kaljude juurde)

Piiri: (Tema järele) See on isa ! Nad otsivad meid !

Kõik: (ronivad kaljudele, hakkavad kätega vehkima) Hallooo !

Hallooo ! Heee- iiii !

(mootori põrin läheneb)

Kõik: (valjult kisades) Heee-iiii !

(paat on ranna lähedusse jõudnud, stoppab nüüd mootori)

Kõik: (rõõmsalt) Meie oleme siin - jah, kõik !

Elusad ja terved !

Piiri: Isa, kallis - hallooo !

E e s r i i e

Ao Vaks

1981